

Zapomenutý
příběh
Giulie Tofany

Kapka jedu

DEBORAH

SWIFT

KLOKAN

edice
KLOKAN

Copyright © 2021 by Deborah Swift
All right reserved.
Translation © Helena Dvořáková, 2026
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE POISON KEEPER
vydaného v roce 2021 nakladatelstvím Quire Books
přeložila Helena Dvořáková
Redakční úprava Helena Škodová
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2026
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7695-747-3

*Přísahám při Apollonovi, bohu lékařství,
při Asklepiovi, Hygiei a Panakei,
i při všech bozích a bohyních...
Způsob svého života zasvěťím
podle svých sil a svědomí prospěchu nemocných
a budu je chránit před každou úhonou a bezprávím.
Ani prosbami se nedám pohnout k podání smrtícího léku,
ani sám k tomu nedám nikdy podnět...
Zachovám vždy svůj život
i své umění čisté a prosté každé viny.*

Hippokratova přísaha

PROLOG

Palermo, Sicílie, červen 1633

„Vidělas ji?“ zachroptěl z postele slabým hlasem vévoda Antonio de Verdi.

Jeho hospodyně, přísná a upjatá signora Fattorini, přikývla a spokojeně semkla rty. „Udělala jsem, co jste mi nařídil. Vyčkávala jsem v komnatě pro hosty a sledovala ji škvírou ve dveřích. Něco vám hodila do vývaru, Vaše Excellence.“

„Zbav se ho. A vyříd' Brunovi a Alessandrovi, ať mi ji přivedou.“ Odmlčel se, opřel se o polštáře, a když ve svých vyschlých ústech konečně našel dost slin, pokračoval: „A drž jazyk za zuby... Nic z toho nesmí opustit tyto zdi. Jde prostě jen o běžnou žaludeční nevolnost, je ti to jasné?“

Z jejích očí a z jejího úslužného pukrlete poznal, že mu rozuměla naprosto přesně. Nechtěl, aby se u dvora vědělo, že nemá svou ženu pod kontrolou.

„Vaše Excellence, ve dvě hodiny má za paní Valentinou přijít rukavičkářka. Co jí mám říct?“

„Pošli ji pryč. Moje žena už žádné rukavice potřebovat nebude.“

1. KAPITOLA

Na zamřížovaném okně se zaleskly paprsky poledního slunce. Giulia s talířem v ruce se zarazila a sledovala pavouka, který se pomalu spouštěl po svém stříbřitém vlákně, aby unikl náhlému světlu. Kdyby třeba jen jedinou nožkou zabloudivl do sklepní místnosti, maminka by ho zabila. Říkala, že

jakákoli drobná nečistota by mohla zničit její práci. Jakékoli stvoření, které by se dostalo do jejích pečlivě odměřených lektvarů, by mohlo narušit rovnováhu. Proměnit léčivé účinky ve škodlivé. Bez náležité opatrnosti se věci snadno zvrtnou v pravý opak, tvrdila maminka. A maminka měla vždycky pravdu.

Dneska ti přeje štěstí, maličký, pomyslela si Giulia, *maminka je zabraná do práce v bylinkářské dílně.*

Jakmile pavouk úspěšně absolvoval svůj akrobatický sestup, jeho dlouhé, tenké nožky se rozběhly po okenním parapetu a zmizel v modročerném stínu za lisem na sýr. Giulia dokončila přípravu jídla: včerejší chléb s kousky tvrdého slaneho sýra doplňovaly nakládané olivy a fíky z Tuscola.

„Je to hotové, mami,“ zavolala dolů ze schodů.

Služebná Maria dnes měla volno, takže úkol přimět matku něco sníst připadl Giulii. A byla odhodlaná donutit ji poslechnout.

Naklonila hlavu. Žádná odpověď. Jako obvykle.

Maminka často neslyšela, nebo předstírala, že neslyší, když byla ponořená do práce. Giulia si zastrčila uvolněné pramínky vlasů zpět do úhledně stočených tmavých copů, nadzvedla svou těžkou sukni a spěchala po schodech dolů. Její podpatky klapaly na kamenném schodišti. Dveře byly jako vždy zavřené. Giulia měla pocit, že jsou před ní zamčené celý život. Maminka je otevírala, jen když to uznala za vhodné.

Vzpomněla si, jak se coby osmiletá do bylinkářské dílny zatoulala a chtěla si přičichnout k zátce jedné z lahviček. A hned nato ji na tváři štípla facka. „Tohle už nikdy nedělej!“ vykřikla maminka, rukou v rukavici jí zátku vytrhla a důrazně ji varovala: „Mohla bys umřít.“

Od té doby dveře zůstávaly zavřené, dokud se maminka nerozhodla je otevřít, a Giulia to brala jako samozřejmost, i když už byla dost stará na to, aby věděla, že se mamince nemá plést do práce.

Vrátila se od vzpomínky zpět do přítomnosti a dvakrát zaklepala – hlasitěji, než bylo nutné. Snad ji maminka konečně uslyší.

Dveře se rozletěly. Maminka vypadala jako podrážděná voska, v ruce držela rozžhavené kleště a v jejich čelistech svírala jakousi černě čoudící hmotu. Nesnášela, když ji někdo rušil. „Co je?“

Giulia si přitiskla dlaň k nosu. Horko a odporný zápach linoucí se z bylinkářské dílny ji přiměly zastavit se na prahu. Tady dole se pořád něco vařilo.

„No, co se děje, že tu bušíš tak, že bys probudila i mrtvého?“ Maminka ji probodla očima černýma jako trnky. Dolní část obličeje měla zakrytou gázou, aby při práci nevdechovala škodlivé výpary.

„Je to hotové,“ zopakovala Giulia.

„Co?“

„Jídlo, mami. Dáš si to do pusy a polkneš. Díky tomu neu-mřeš hlady.“

„Ha, ha. Nech si ty řeči. Hned přijdu. Nač ten spěch? Vždyť se to nezkaží. Musím počkat, až se tohle rozpustí.“ Ukázala kleštěmi na malý opálený kastrol bublající nad ohněm.

„Mám hlad,“ prohlásila Giulia, „i když ty možná ne.“ Ofoukla si horní ret. „Je tady příšerné dusno. Jak to můžeš vydržet?“

„Protože když to nedodělám, nebude si moct jídlo dopřát ani jedna z nás, holubičko, proto.“

„Měla bys mi dovolit, abych ti víc pomáhala.“

Maminka hodila doutnající hmotu do hrnce. „Tohle je velice delikátní záležitost, která vyžaduje klidnou a jistou ruku. Raději to udělám sama. Ale neboj se, budeš mít dost času se to naučit, až zvládneš základní bylinné lektvary.“

„Dobře víš, že ty už zvládám. Dokážu je všechny připravit i poslepu. Slíbila jsi mi, že až mi bude šestnáct, zasvětiš mě do tajného umění. Pak jsi změnila názor a řekla jsi, že to uděláš, až mi bude osmnáct. A já pořád jen čekám.“

Maminka na ni vrhla pohled, který jasně naznačoval, že tuhle věc teď rozhodně nehodlá probírat. Pověsila kleště, opláchla se v kamenném umyvadle, otřela si ruce, znovu si je omyla a pečlivě si prohlédla prsty. Pak si nasadila rukavice a obrátila svou pozornost zpět k ohni.

Giulia sledovala její počínání a jen stěží skrývala svou netrpělivost. Na matčinu přehnanou čistotnost byla zvyklá, ale dnes ji doháněla takřka k šílenství. Maminka dávala pozor na každé zrníčko a smítko – na částičky tak malé, že byly prakticky neviditelné. Do její bylinkářské dílny nesměl vkročit ani mraveneček; všechny stoly byly omyté louhem a dokonale vybělené, a dlažbu musela Maria leštit včelím voskem, dokud se neleskla jako zrcadlo.

Giulia postávala u matčina pracovního stolu. Vzala z vah malé olověné závaží a zase ho odložila. Nemělo smysl o tom znovu diskutovat. Nicméně ta slova jí přesto vyklouzla z úst: „Kdy mě zasvětiš do tajů alchymie, mami? Kdo bude vyrábět léky, až budeš stará a nemocná?“

„Pche. Jsem zdravá jako rybička. Mě se jen tak nezbavíš. A vůbec, mám teď hrozně moc práce, takže si nemůžu dovolit ztrácet čas.“ Maminka pokrčila rameny, otočila se a opět začala míchat lektvar v kastrolu. „Podej mi tu lahvičku, prosím.“

Pohled na matčina shrbená záda, pečlivě upravené stříbrné kadeře vykukující zpod naškrobeného čepce a ztuhlá ramena vyvolal v Giulii náhlý příval vzteku. Tentokrát ji donutí poslouchat. Záměrně vzala ze stolu úzkou skleněnou lahvičku, rozevřela prsty a nechala ji spadnout na zem.

Ozval se zvuk třískáního se skla a maminka se prudce otočila. Vypadala zaskočeně.

„Budeš mi konečně věnovat pozornost?“ vyhrkla Giulia. „Žádala jsem tě o to už tolikrát. Proboha, už je mi přece třicet. Jsem dost stará na to, abych převzala část práce. Kdybych byla kluk, dávno bys mi ji svěčila. Jenže jsem děvče, tak mě místo toho necháváš dřít v kuchyni jako

služku. Dokonce i Francesca má víc odpovědnosti než já, a to ani nepatří do rodiny.“

„Ano, nepatří do rodiny. A právě proto ji využívám. Snažím se tě chránit. Je to mnohem komplikovanější, než si...“

„Ach ne, nesnaž se mě zase odbýt těmi výmluvami. Chceš mít prostě všechno pod kontrolou. Už toho mám dost, mami. Mám plné zuby tvých slibů, které nikdy nesplníš. Toho šuš-kání mezi tebou a Francescou. Všech těch žen, které sem přicházejí se svými problémy a bolestmi a zoufalými výrazy ve tvářích. Čeho se všechny tak bojíte? Že udělám chybu a někoho zabiju?“

Maminčiny oči se zaleskly potlačovaným hněvem. „Kdo přepálil vosk na balzám z jaterníku? Kdo zapomněl přidat borax do přípravku na zuby? Vážně si myslíš, že ti můžu svě-řit své lektvary?“ Vzala nazelenalou lahvičku a zamávala s ní Giulii před očima. „Jedna kapka má léčivou sílu. Tři kapky můžou zabít. Jsi připravená na takovou zodpovědnost?“

Giulia ustoupila o krok dozadu.

„No tak co? Jsi? Ne. Jsi vznětlivá jako síra. Jsi jako...“ Zarazila se uprostřed věty. „Až začneš projevovat trochu víc sebekontroly a trochu víc zodpovědnosti, místo abys ignorovala moje pokyny, pak možná bude mít smysl začít tě učit. Bezdůvodně tady rozbíjíš věci, a proč? Myslíš si, že tím prokazuješ svou odvalu?“

„Nikdy mě neposloucháš.“

„A ty se nedokážeš dívat pod povrch. Nepokládáš správné otázky. Ženy, které sem přicházejí, vnímáš jako přítěž. Nikdy ses mě nezeptala, proč sem vlastně chodí nebo co potřebují. Dosud jsi nepochopila, že abys něco poznala, nesmíš se spojit s vnějším zdáním, ale musíš porozumět podstatě. Že tato práce je temná a nebezpečná a není radno strkat do ní nos. A teď odtud odejdi. V mé bylinkářské dílně není pro horké hlavy místo.“

Matčina obviňující slova se jí dotkla, i když v hloubi duše věděla, že v nich je kus pravdy. Vyřítla se ze dveří, podkasala

si sukni a s dupotem vyběhla po kamenných schodech do kuchyně. Přitom křičela: „Kéž bys nebyla moje matka. A na přípravu těch svých jednoduchých lektvarů si sežeň někoho jiného.“

Slyšela, jak za ní maminka zabouchla dveře své bylinkářské dílny. Ten zvuk ji rozechvěl a probudil v ní bolest. Jako dítě maminku milovala a byla na ni nesmírně pyšná, ale poslední dobou obě připomínaly spíš veslaře, kteří se nemůžou shodnout na směru plavby.

Sklesle naservírovala studené maso na dva talíře. Mohly být rády, že vůbec nějaké maso mají; většina lidí si musela vystačit s obyčejným chlebem a ovčím sýrem – pokud se jim ho podařilo za něco vyhandlovat. Stále ještě rozladěná z předešlé hádky vzala do ruky olivu, promnula ji mezi prsty a pak slaný pokrm rychle zhltila. Zbytek odpoledne strávila balením bylinných přípravků, ale po mamince nadále nebylo ani vidu ani slechu.

Možná maminku vůbec nepotřebovala. Uměla toho přece dost i bez ní. Koneckonců, jednoduché lektvary by dokázala vyrábět a prodávat sama. Mohla by si otevřít stánek na tržišti – jako Claudia, která prodávala kozí sýr. Maminka by jí v tom nemohla zabránit, i když by takovou činnost nepochybně považovala za společensky nedůstojnou. Představa, že by se mamince vzepřela, byla lákavá i děsivá zároveň.

Uložila maso pod poklop, nasadila si klobouk se širokou krepkou, aby se chránila před odpoledním sluncem, a rázně za sebou zabouchla dveře, aby maminka slyšela, že odchází. Pak se úzkými prašnými uličkami vydala směrem k tržišti.

Bude potřebovat knihu receptur, do níž si bude zapisovat vše potřebné o léčivých balzámech a bylinných lektvarech. Maminka měla dvě takové knihy, jednu se základními recepturami, do které mohla Giulia kdykoli nahlížet, a druhou alchymistickou, kterou maminka nikdy nespouštěla z očí a střežila ji jako Písmo svaté. Když Giulia do té druhé knihy tajně nakoukla, našla v ní pečlivě nakreslené obrázky kořenů

mandragory ve tvaru člověka, zmijí stočených v jakési rosolovité hmotě a astrologických schémat hvězd a planet – to vše bylo doplněné drobným písmem její matky. Na ničem z toho ale teď nezáleželo. Dnes se Giulia pustí do sepisování své vlastní knihy, která bude stejně zajímavá jako ta mamčiná.

Když dorazila na tržiště, prodejci právě otvírali stánky po odpolední siestě a náměstí bylo plné žen v tmavých šatech, které ve stínu lip vybalovaly z košů a beden své zboží. Koupila si sladké pečivo od trhovkyně, jejíž vrásčitá tvář připomínala vlašský ořech, a ukusovala ho na ulici, přestože věděla, že maminka by takové nevhodné chování určitě odsoudila.

Na zpáteční cestě se chtěla zastavit ještě u Fabia. Fabio byl syn jejich souseda a patřil mezi divočejší mládence – mezi ty, kteří na ulici strkali do lidí nebo vysedávali na zábradlí mostu a pohupovali nohama ve vzduchu. Když jí bylo šestnáct, projevil o ni zájem jeden chlapec z katolického semináře, ale maminka se zamračila a stiskla rty. „Muži jsou jako hadi,“ prohlásila s přísným pohledem v přimhouřených očích. „I ti mladí.“ A tak malá jiskřička naděje a vzrušení vyhasla dřív, než se stačila rozhořet.

Na trhu si zakoupila dvě krásné knihy vázané v tenkých deskách ze zimostřávozového dřeva, což jí poskytlo záminku k návštěvě Fabiova kožedělného krámků. Fabio pracoval se svým otcem, sedlářem, nicméně ten byl známý jako líný opilec a v dílně se prakticky nezdržoval. Údajně opravoval rozbité postroje na vzdálených farmách. Fabio měl ve svém malíčku víc zručnosti než jeho otec v celém svém pivem prolitém těle. Fabiovy silné prsty uměly vyrábět dokonalé kožené opasky, propracované kožené nákolníky i chrániče třmenových řemenů pro španělská sedla. Dokázal do kůže vyrýt listové ornamenty i složité geometrické obrazce a jeho specialitou byly nádherně zdobené kožené obaly na knihy.

Giulia se přede dveřmi na okamžik zastavila, aby si uhladila sukni, a hřbetem ruky si ochladila tvář. Nechtěla si Fabia oblíbit, protože maminka by s tím jistě nesouhlasila,

a kromě toho nepocházel zrovna z dobré rodiny. Ale i když se snažila sebevíc, nemohla dostat z hlavy jeho nezaměnitelný úsměv a způsob, jakým jí jeho oči sledovaly pokaždé, když procházela kolem. Kdykoli teď mījela jeho dílnu, tváře se jí rozhořely jako žhavé uhlíky.

Jakmile se trochu uklidnila, sevřela knihy pod paží, proklouzla pod plátěnou markýzou a otevřela dveře. Z kádě u ohně, v níž Fabio namáčel v horké vodě kůže, aby změkly, stoupala dráždivá masitá pára. Fabio se s kladivem a razníkem v ruce skláněl nad stolem a pracoval na ozdobné přední části koňské ohlávky. Když Giulia vešla, narovnal se a její oči dopadly na místo, kde rozepnutá lněná košile odhalovala kousíček jeho opálené kůže. Zvedla hlavu, aby mu pohlédla do očí. Až příliš jasně si přitom uvědomovala, jak se jí po tvářích rozlévá nechtěný ruměnc.

Jeho oči se rozzářily. Toužila se na něj dívat, ale zároveň chtěla odvrátit zrak.

„Dobré odpoledne, signorino,“ pozdravil ji a opřel se rukama o pult. „Čím vám mohu posloužit?“

„Chtěla bych si nechat udělat kožené obaly na tyhle knihy,“ odpověděla, přičemž se snažila působit dojmem, jako by podobné věci objednávala běžně. Položila knihy na pult.

„Rozumím. Kolik jste za ně ochotna utratit?“

Zaváhala. Dosud nad tím neuvažovala. „No, chtěla bych, aby vypadaly hezky..., ale zároveň by neměly být příliš drahé.“

Vzal první knihu a prohlédl si dřevěné desky. „Je dostatečně velká na telecí kůži. Možná byste chtěla i monogram. A k tomu třeba ozdobný okraj?“

„Ano, to zní skvěle.“

„Ukážu vám vzorník.“ Obrátil se k polici, na které stála řada zjevně často používaných knih, a přešel prstem po hřbetech.

Giulia využila té chvíle, aby si upravila vlasy pod kloboukem, jenže on se otočil příliš brzy a všiml si toho. Rychle svěsila ruce a cítila se trapně.

Usmál se a položil její knihu na pult. „Budete potřebovat ‚G‘ a malé ‚d‘ a samozřejmě ‚A‘.“

Pamatoval si její jméno. Giulia d'Adamo. Její vznešeně znějící jméno – alespoň ona ho tak vždy vnímala.

„Podívejte,“ pokračoval, „tohle je velmi elegantně zakřivené.“ Naklonil se k ní, aby jí ukázal písmeno „G“.

Ačkoli byl tmavý, viděla pod vyhrnutým rukávem na jeho opálené paži jemné zlatavé chloupky. Jeho těsná blízkost ji rozechvěla očekáváním. „Ano, tohle,“ řekla, „a –“ zalistovala zpátky – „tohle.“

„Dobrá volba, signorino,“ řekl a znovu se jí zadíval do očí. „Ty spolu budou skvěle ladit.“

Jeho pochvala ji potěšila, možná dokonce až vzrušila. *Jak pošetilé*, pomyslela si, *radovat se z takové maličkosti*. Maminka by ji za to nepochybně zpražila pohledem. „Bude to hodně drahé?“ zeptala se.

„Deset scudi,“ odpověděl.

„Ach.“ Z hlasu jí číselo zklamání. „Obávám se, že si to nemůžu...“

„Ale protože to je pro vás, a mě samotného bude ta práce bavit, tak se můžeme dohodnout na šesti, co vy na to?“

Z úlevy a z jeho spikleneckého výrazu se jí zatočila hlava. Opětovala jeho úsměv, vyndala z peněženky mince a vložila mu je do dlaně.

Než však stačila ruku zase odtáhnout, uchopil ji za konečky prstů. „Napadlo mě...“ nadhodil. „Včera večer jsem vás viděl sedět na lavičce na náměstí.“

Giulia ztuhla. Najednou se nemohla nadechnout. Takže si jí všiml. Sledovala je – mladé muže trávící teplý pozdní večer hraním karet –, ale neměla odvahu se k nim přiblížit. Sama žádné karetní hry neznala. Maminka říkala, že podobné hlouposti jsou jen ztráta času.

Fabio mluvil a dál držel její prsty. „Tak mě napadlo, jestli tam třeba nebudete i dnes večer. Hrajete karty? V deset hodin se tam sejdu s několika kamarády, abychom si zahráli...“

Ucítila za zády průvan a Fabio okamžitě pustil její ruku, jako by to byl žhavý uhlík.

Giulia se otočila. Byla to Claudia Lippini – poslední osoba, kterou právě teď chtěla vidět.

„Zahráli? Co? Povídej. Miluju hry,“ pronesla Claudia svým zastřeným hlasem. Přešla k pultu a podívala se na písmeno „G“, které si Giulia vybrala. „To je pro tebe, Giulie?“ Naklonila hlavu na stranu a nakrčila nos. „Tohle? Hmm. Připadá mi to trochu staromódní.“ Obracela stránky, dokud nenarazila na počáteční písmeno svého vlastního jména. „Já bych zvolila tohle.“ Pomalu přešla prstem po velkém „C“. „Myslím, že Fabio by to dokázal udělat opravdu nádherně.“ Ostýchavě k mladému muži zvedla oči, přičemž si koketně pohrávala s tkaničkami na živůtku a konečky svých sluncem vybledlých vlasů. Giulii přitom neuniklo, že Claudia nemá zrovna nejčistší krk. Jako děti si spolu často hrávaly, a přestože byla Claudia o tři roky mladší, Giulia měla vždycky pocit, že je o několik let starší a mnohem zkušenější.

Fabio se otočil ke Claudii jako rostlina ke slunci.

Giulia si najednou připadala nezajímavá a neohrabaná. Úplně zvadla. Sklopila zrak a pohlédla na své nohy v praktických hnědých botách a tenkých vlněných punčochách. S Claudií, která na sobě měla bohatě nabírané, dlouhé šaty, jejichž lem se dotýkal země, se vůbec nemohla srovnávat.

Claudia se na Fabia dlouze usmála, svůdně přejížděla prstem po vzorcích v knize a Fabio sledoval ten pohyb jako v transu. Giulia pro něj rázem přestala existovat.

Co teď? Má odejít? Váhavě postávala na místě, zatímco Claudia vyprávěla Fabiovi o blížící se slavnosti u příležitosti svátku svatého Jana Křtitele a o tom, jak se chystá ukrást soudek vína a zůstat venku dlouho do noci, aby se mohla zúčastnit oslav.

„Budeš dneska večer na náměstí, Fabio?“ zeptala se Claudia.

Fabio letmo pohlédl na Giulii. „Sejdu se tam s několika kamarády, abychom si zahráli *primero*.“ Kajícně sklopil oči k pultu.

„Taky se k vám přidám a možná přivedu ještě pár dalších přátel. Čím víc nás bude, tím to bude zábavnější. No nemám pravdu, Fabio? V kolik hodin?“

„Domluvili jsme se na desátou,“ odvětil Fabio, jenž se už nedokázal Giulii podívat do očí.

„Budu tam.“ Claudia sáhla po knihách, které měl Fabio pod rukama, a podala je Giulii. Ta neměla jinou možnost, než si je vzít. „Ty jsou tvoje, ne?“

Její pronikavý pohled Giulii přiměl strčit si knihy pod paži a vyběhnout z krámků.

Počínala si jako hlupačka. Chovala se v jeho blízkosti jako loutka. Jako neohrabaná, trapně se usmívající loutka. Maminka ji držela natolik zkrátka, že s muži jako Fabio vůbec neuměla mluvit. Číst o alchymii, filozofii a tělesných šťávách bylo sice fajn, ale všechen svůj čas vlastně trávila s neživými muži. Neměla ponětí, jak jednat se skutečným mužem, obzvlášť pak s takovým fešákem jako Fabio. Jak mohla soupeřit s někým jako Claudia? Claudia sice neměla žádné věno, protože její rodiče byli chudí jako kostelní myši, což jí však nebránilo v tom, aby se chovala namyšleně. Její sebejistá povaha dokázala zastínit všechny ostatní v místnosti.

Giulia byla tak rozrušená, že v dílně zapoměla nechat knihy, které jí měl Fabio potáhnout kůží. Teď si o ní nejspíš pomyslí, že je úplně pomatená, když se s ním dohodla na ceně, dala mu peníze a pak utekla. Při představě, jak se jí asi Fabio s Claudií vysmívají, pocítila ostré bodnutí u srdce.

Dorazila až do půlky ulice, než se zastavila a zaváhala.

Neměla se nechat tak snadno odradit. *Hlupačko*. *Nenech se Claudií rozhodit*, pomyslela si. Chtěla, aby jí Fabio potáhl knihy, a její zakázka byla přece stejně dobrá jako zakázka kohokoli jiného. Už mu zaplatila, takže bude muset zanést knihy zpět a překousnout jeho posměch. Neměla se nechat Claudií vystrnadit. A kdo ví, třeba už Claudia odešla.

Napřímila ramena a rozhodným krokem zamířila zpátky. Pokud chce být nezávislá na mamince, musí být rázná

a neústupná. Otevřela dveře a obě knihy položila na pult. Claudii, která tam pořád stála a škodolibě se uculovala, zcela ignorovala.

„Tohle budeš potřebovat,“ prohlásila. „A v deset hodin se uvidíme na náměstí.“

Fabio vykulil oči a rychle potlačil úsměv. Claudiin kyselý výraz jí přinesl malý, ale sladký pocit uspokojení. Giulia kolem ní prokráčela se vztyčenou hlavou, krátce jí kývla na pozdrav a pak vyšla zpět do sluncem zalité ulice.

Radostná nálada jí vydržela až do návratu domů, kde zjistila, že maminka stále pracuje a jídlo je netknuté. K čertu s ní. Dolů už znovu nepůjde. Rozhodla se, že začne vyrábět vlastní přípravky. Vytáhla opotřebovanou dřevěnou misku a rozmělnila v ní náplň do dámského pomandru – drcené cedrové dřevo se skořicovou kůrou, hřebíčkem a květy jasmínu. Když byla hotová, zamířila ke klavichordu v salonku. Hudba ji vždycky dokázala uklidnit a dnes dojemné tóny utišily její roztoužené srdce.

Z hraní ji vytrhly až zvony z nedalekého kláštera svolávající k večerním modlitbám. Bylo už tak pozdě, a maminka se stále neobjevila. Při pomyšlení na setkání s Fabiem ji nervózně zašimralo v břiše. Možná měla maminka pravdu. Podle ní byli muži přelétaví a nedalo se jim věřit. Na svého otce si nepamatovala; zemřel, když byla ještě miminko, a nikdo o něm nikdy nemluvil. Pokud se o něm někdo jen náznakem zmínil, maminka svrážtila čelo a změnila téma, jako by šlo o obrovské tajemství. Jenže teď už byla Giulia dospělá žena a nastal čas, aby i ona měla svá vlastní tajemství.

Takže mamince neřekne, že se chystá sejít s Fabiem u kašny na náměstí.

Giulia přejela rukou po hladkém červeném hedvábí a usmála se při představě, jak by jí asi jejich služebná Maria vyhubovala za to, že nosí takovou parádu v kuchyni. Tyhle šaty

oblékala jen zřídkka – byly sytě třešňově červené a zdobené zlatavou výšivkou s motivy vinné révy a granátových jablek. Měla je už téměř dva roky, ale netroufala si je nosit. Mohli by ji totiž nařknout z porušování zákonů o přepychu, protože na její společenské postavení vypadaly příliš výrazně a honosně. A mamčinou nesouhlasné odfrknutí jí navíc úplně zkazilo radost z jejich koupě a zdráhala se v nich před ní chodit. Jenže teď, když se chystala osamostatnit, byla odhodlaná činit vlastní rozhodnutí. Před setkáním s Fabiem se ještě projde po přístavu. Byla příliš neklidná a nedokázala už vydržet doma.

Maminka se stále neukázala, ale Giulia se neodvažovala odejít sama z domu, aniž by jí alespoň řekla, kam se chystá. Byl to zažitý zvyk, kterého se nemohla jen tak snadno zbavit. Sestoupila do sklepní místnosti, zaklepala na dveře a čekala.

Jakmile se dveře otevřely, spustila: „Mami, chtěla jsem ti říct, že jdu ven. Potkala jsem Claudii Lippini a...“

„Proč máš na sobě ty nevkusně křiklavé šaty?“

Pokusila se odvést pozornost od otázky. „Mám zamknout vchodové dveře? Co to vlastně vyrábíš?“

„Lék na černou žluč,“ odpověděla maminka, jež v ruce držela skleněnou nádobu plnou žlutohnědé tekutiny. „Kde máš ty modré? Kam chceš jít oblečená jako nějaká poběhlice?“

„Jen na náměstí, mami. S Claudií. V posledních dnech je hrozná horko a tohle hedvábí příjemně chladí.“

„Ta holka by potřebovala pevnou ruku. Co si její rodiče myslí? Pořád se potuluje venku, a ještě k tomu bez doprovodu. Brzy to budu mít hotové, pak se můžeš převléknout a já půjdu s tebou.“

„Ne, mami, myslím, že...“

„Nejdřív to musím dodělat; jeden z biskupů v katedrále trpí melancholií a dobře zaplatí.“ Odložila baňku a z misky vah vzala kousek kadidla. „Chudák, každý den se probouzí s pocitem, že...“

Nahoře bouchly dveře. A ozval se klapot kroků.

Do místnosti vtrhla maminkina přítelkyně a pomocnice Francesca. „Vévoda de Verdi,“ vyhrkla zadýchaně. Její kulatá, plná tvář se leskla potem.

„Nebožák. Už je po smrti?“ zeptala se maminka.

„Ne, něco mnohem horšího. Paní Valentina to nedokázala. Ten chlap stále žije.“

Co se to děje? Giulia vycítila ve vzduchu náhlé napětí. Tísňovou odmlku připomínající ticho před zemětřesením.

Maminka vhodila rozžhavené kadidlo do baňky a ozvalo se zasyčení. „Žije? Tak k čemu ten rozruch?“ Pak se zarazila a zadívala se Francesce do tváře. „Mají podezření?“

Francesciny oči byly potemnělé hrůzou. „Je to v háji. Ke všemu se mu přiznala. Přiznala! Řekla mu o *cantarelle*, jak mu ji každý den podávala. Od začátku mi připadala podezřelá. Varovala jsem tě, že se jí nedá věřit!“

„Uklidni se,“ opáčila maminka. „A zpomal. Co přesně vévodovi prozradila?“

„No, vymyslela si historku. Že to my jsme se ho pokusily otrávit,“ odvětila Francesca, zatímco rukama svírala záhyby svých černých vdovských šatů. „Jo! Ona, která říkala, že by ho nejradši viděla navždy trpět v agonii za všechnu tu bolest, kterou jí způsobil. Stačila už jen jediná dávka a bylo by po něm, jenže ona na poslední chvíli selhala. Přemohl ji strach. Ta pošetílá ženská...“

„Co ti řekla?“ Maminka stála nehybně uprostřed místnosti a její tvář byla ponurá jako zimní obloha.

„Obviňuje nás, přestože ona přišla za námi a žadonila o jed. Nazvala mě hříšnicí, protože jsem jí ho dala, a naléhala na mě, abych se kála. Jako by to celé bylo naše dílo, ne její.“

„Kdy?“

„Před necelou půlhodinou, když jsem šla doručit lahvičku. ‚Opusťte Palermo,‘ řekla, jako by to bylo tak snadné! Sbalit se a odejít. A proč? Protože ví, že vévoda se bude mstít, a nechce mít na svědomí naši smrt.“

Giulia se snažila vše pochopit. „Smrt? Co tím myslíš? Co má ta žena s námi společného?“ zeptala se.

Maminka jí pokynula rukou. „Běž nahoru, Giulie.“

Ne. Tentokrát ne. „Chceš říct, že jste někoho otrávil?“ Ta myšlenka se jí usadila v hlavě, ale nechtěla si ji připustit.

Maminka chytila Francescu za rukáv. „Prozradila mu vévodkyně i naše jména?“

„Řekla mu všechno. Úplně všechno. Vévodovi muži po nás teď určitě půjdou. A jsou to nejlepší žoldáci na celé Sicílii. Vévodkyně se dočista pomátla. Měla bys ji vidět! Padá na kolena jako posedlá. Běduje a hystericky si tahá za šátek na krku, jako by si ho chtěla servat.“ Francescin výbuch emocí náhle ustal. Zavládlo ticho a pak zašeptala: „Co budeme dělat? Už se vyzpovídala knězi. Řekla mu, že zbavit se vévody byl náš nápad – prý kvůli tomu, že nám ukládá příliš vysoké daně.“

„To je pravda,“ poznamenala Giulia.

„Mlč, Giulie,“ okřikla ji Francesca. Potom se obrátila k mamince. „Vévodkyně žadonila o milost. Přisahala, že složí řeholní slib a stráví zbytek života v klášteře, kde bude prosit Boha o odpuštění, jen aby jí vévoda ušetřil.“

„A ušetří jí?“ zeptala se Giulia. „Co jí řekl?“

„Nic,“ odpověděla Francesca. „Drží ji v domácím vězení, dokud se nerozhodne, co s ní udělá.“

„Ta naivní hlupačka.“ Maminka se pohrdavě uchechtla. „Nikdy jí neodpustí. Který muž by odpustil ženě, která se ho pokusila zabít? Jakmile se dozví vše potřebné, skoncuje s ní.“

„Co tím myslíš?“ vyhrkla Giulia. Zmocnila se jí mrazivá předtucha. Maminka přecházela po místnosti a její oči těkaly sem a tam.

„Myslí tím, že z ní vytáhne informace o tom, kde nás najde.“ Francesca obrátila své planoucí oči k Giulii. „Musíme odjet. Rychle se sbalit a zmizet. Není to naše dílo, ale přesto nás z toho budou vinit, protože jsme vévodkyni poskytly prostředky k tomu, aby to mohla provést.“

Giulii se útroby sevřely úzkostí. Ne. Teď přece nemůže odejít. V deset hodin se má na náměstí setkat s Fabiem.

Francesca už začala sundávat věci z polic a dávala je do košíků.

„Vévoda ještě nebude dost silný, aby něco podnikl,“ podotkla maminka. Z jejího hlasu však zaznívala nejistota.

„Mluvit ale může, ne?“ namítla Francesca a propletla své bledé ruce. „To mu k vydání rozsudku smrti bohatě stačí. Má přece vojáky.“

Maminčina tvář se ani nepohnula, což však bylo jasnou známkou toho, že situace je skutečně vážná. Přistoupila k Giulii a uchopila ji za obě paže. „Je mi to moc líto, holčičko. Tohle jsem opravdu nechtěla.“

Giulia se jí vyškubla. „Jaký rozsudek smrti? Řekni mi, co se děje!“

„O ničem nevíš, *cara*. A nejlepší bude, když to tak zůstane. Ale budeš muset odjet k mé sestře Isabettě. Žije v Neapoli. Počkáš tam, dokud si pro tebe nepřijdu. Rozumíš?“ Naléhavost v jejím hlase Giulii doslova rvala srdce.

„Ne. Neopustím Palermo. Aspoň ne dnes, prosím. Dneska ne.“

„Musíš.“ Maminka popadla psací olůvko, načmárala adresu do knihy s recepty a vytrhla stránku.

„Chceš ji poslat k Isabettě?“ Francesca přestala ukládat skleněné nádoby do košíku a upřeně se na maminku zadívala.

„Jiná možnost mě nenapadá. A je to daleko odsud, mimo dosah vévodova vlivu.“

Francesca zavrtěla hlavou, jako by snad maminka zešílela, a vyběhla po schodech nahoru.

„V kolik hodin odplouvá loď do Říma?“ zavolala za ní maminka.

„V půl osmé,“ ozvalo se seshora.

„A do Neapole?“

„Nevím přesně, asi v sedm.“

Giulia bezvýrazně pohlédla na papír s adresou. S tetou se nikdy nesetkala. Ačkoli od ní maminka často dostávala dopisy – poznala je podle ozdobného písma a podle kyseleho, nesouhlasného úšklebku, který se při jejich otevírání objevil na maminčině tváři. Giulia je však nesmělá číst.

Maminka vyndala váček plný scudi a vtiskla jí ho do ruky. „Doprovodím tě do přístavu, kde nastoupíš na loď. Potom se budeme muset rozloučit. Loď do Neapole vyplouvá za soumraku. V sedm hodin.“

Giulia lodí ještě nikdy necestovala. „Ale co mám říct...?“

Slova jí uvízla v hrdle, když ji maminka pevně objala. Maminčin krk byl cítit kovovými minerály, které používala – rtutí a antimonem. „Pokud se tě někdo zeptá, tak nejsi moje dcera, nejsi Giulia d'Adamo.“

„Nechápu to. Proč nemůžu jet s tebou do Říma?“

„Poslouchej. Na vysvětlování teď není čas. Ale je to nesmírně důležité, důležitější než cokoli jiného. Musíš odjet k Isabettě. Nikomu neříkej, kam máš namířeno. Ani své kamarádce Claudii, ani tomu Fabiovi, ze kterého se ti poslední týdny tak podlamují kolena.“

Jak to věděla?

„A pamatuj si jedno – ať se stane cokoli, ať jsem udělala cokoli, ať z toho vzejde cokoli –, miluju tě. Miluju tě víc než svůj život.“ Dotkla se prstem Giuliainy tváře a její oči byly plné žalu. „Zklamala jsem tě, a to jsem nikdy nechtěla. Chtěla jsem tě před tím vším jen ochránit, ale na další vysvětlování teď nemám čas.“

Giulia se od ní odtáhla. „Co bys mi chtěla vysvětlit? Je naprosto jasné, že ses podílela na smrti jiných lidí. Kvůli penězům. Každý týden, kdy jsi chodila na mši a ke zpovědi, jsi měla na rukou jejich krev. To je špatné. Zavrženíhodné. Jak jsi jen mohla?“

„Dělala jsem to pro tebe a pro jiné mladé ženy. Pro ženy, které se ocitly v pasti... Ach, nemám čas to teď vysvětlovat, ale věci nejsou vždy tak černo-bílé, jak se na první pohled zdají.“

„Vzít život je hřích, to nám říká svatá matka církev,“ opáčila Giulia zastřeným, zadržávajícím se hlasem. „Jak můžeš tvrdit něco jiného?“

Někdo zabušil na zadní dveře místnosti, které vedly do boční uličky. Maminka se lekla a prudce se otočila. „Nesmýšlej o mně špatně,“ řekla jen s prosebným pohledem v očích, zatímco stála mezi Giulii a dveřmi. „A máš-li si zapamatovat jen jedinou věc, pak je to tahle: Buď laskavá.“

Další klepání.

„Neotvírej.“ Giuliiin hněv vmžiku zmizel a v žaludku se jí jako balvan usadil strach.

„Kdo je tam?“ křikla maminka.

„Francesca,“ ozvalo se. „Muly jsou osedlané. Musíme vyrazit. Jak znám vévodu, okamžitě zbucuje své muže a vyšle je za námi.“

Maminka odstrčila západku a zadní dveře, jež bývaly vždy zamčené, se s hlasitým skřípěním otevřely.

„Rychle!“ pobídla je Francesca. „Nakládejte. A snažte se vypadat nenápadně, jako bychom jely na trh.“

Maminka pevně uchopila Giulii za paži. „Je mi jedno, co si o mně myslíš, ale dobře mě poslouchej. Moje jméno ti teď přinese jenom neštěstí. Takže si musíš vybrat nějaké jiné. To tě ochrání. A musíš odsud zmizet a už nikdy se sem nevracet. Odpřísáhni mi to. Odpřísáhni, že si změniš jméno.“

Skutečnost, že opravdu opouštějí domov a že maminka chce odjet bez ní, ji zasáhla jako rána pěstí. „Nechci si měnit jméno,“ vyhrkla Giulia. „Chci jít s tebou.“

„Ne. Neznáš mě,“ opáčila maminka. „Rozumíš? Odteď se o tebe bude muset starat Isabetta, pokud tedy něčí péči vůbec potřebuješ. Udělala jsem, co jsem mohla. Jsi slušná, hodná a chytrá mladá žena a musíš se postavit na vlastní nohy.“

Jenže ona o své tetě vůbec nic nevěděla. Zoufale hledala záminku, aby nemusela odejít. „Ale co Maria, mami? Služebná. Zítra se vrátí a najde jen prázdný dům.“

„S tím nic nenaděláme,“ prohlásila maminka, zatímco spěšně sbírala krabice s kovy a minerály. „Zjistí, že jsme pryč, a vyvodí si z toho vlastní závěry. A brzy se k ní nepochybně donese zkreslená verze pravdy. Tohle město je plné zloby a pomluv.“

Všechno se to odehrávalo strašně rychle. Giulia jen bezradně sledovala, jak maminka popadla bedýnku plnou drahých parfémových lahviček z muránského skla a beze slova jí ji podala. Pak s cinkající bedýnkou v náruči vyběhla do rudě zbarveného slunečního svitu. Byl tak oslňující, že jí do očí vhrkly slzy. Vložila bedýnku do sedlového koše, otřela si obličej rukávem a utíkala zpátky pro vyšívání ubrus. Bylo potřeba vyplnit prostor v koši, aby se lahvičky nerozbily. Maminčiny drahocenné lahvičky. Při tom pomyšlení se jí sevřelo hrdlo.

Maminka strčila Giulii do rukou další balíček omotaný látkou. Podle váhy se nejspíš jednalo o kus olova. Bylo drahé a pro maminčino řemeslo nepostradatelné. Ať už to řemeslo zahrnovalo cokoli. Právě teď ho halila znepokojivá temnota.

Když těžký balíček hodila do koše, mula sebou škulba. Giulia vběhla otevřenými dveřmi zpět do místnosti, kde poslední visící snítky bylinek v mihotavém světle vrhaly stíny na zeď. Maminka zjevně nezahálela a na vyprahlé zemi už stály další otevřené koše. Francesca přinesla z patra pestrou směsici šatů. Noční košile, vyztužené živůtky, náhodně vybrané sukně a rukávce s visíci tkanicemi. Vše bez ladu a skladu naházela do koše. Průvan rozechvěl bylinky na stěnách a jejich stíny se roztančily.

„Vezmi to,“ řekla Francesca a ukázala na koš. „Pospěš si.“

Giulia prudce zavřela víko a táhla koš po podlaze. Její hubené paže se přitom napínaly.

Další věci následovaly. Maminka je teď házela do pytlů. Chrastící krabici s kameninovými dózami, brašnu s pojednániemi o bylinách, bibli těžkou jako mlýnský kámen a všechny

jejich šperky. Ten pohled Giulii vyděsil – maminka bývala vždy tak pečlivá a opatrná.

Giulia třesoucícma se rukama přivázala zbytek jejich majetku na muly přede dveřmi. „A co klavichord? Naše muzicírování?“ Zatímco se snažila přinést další věci, které jí připadaly cenné, Francesciny oči spočinuly nahoře na silnici.

„Už nemáme čas,“ vyhrkla. „Vévodovi muži jsou tady. *Condottieri*.“

Giulii se stáhl žaludek. Skupina žoldáků v černých kožených vestách na hnědo-zlatém oděvu právě zabočila do ulice. Byli to statní muži, vyzbrojení meči a koženými opasky s dýkami. Francesca vyjekla a z nástupního schůdku vyskočila na mulu. Giulia, jež zoufale toužila vyrazit, zatáhla za otěže, aby zvířata popohnala vpřed.

„Počkejte!“ zvolala maminka.

Co ještě? Maminka opět sesedala. Její těžké sukně vlály ve vzduchu a byly cítit kafrem.

„Mami, ne!“ vykřikla Giulia.

„Svatá Olivia,“ vydechla maminka, „ta tě ochrání.“ Vrhla se do potměšlého průchodu a o několik okamžiků později se vrátila s dřevěnou soškou, která vždy stávala na polici nad destilačním stolem. Maminka by nikdy nikam neodjela bez ochrany svaté Olivie, patronky chudých v Palermu a ochránkyně divokých zvířat.

„Tu máš, vezmi si ji,“ řekla maminka a vložila Giulii sošku do dlaně. „A tohle taky.“ Rozepnula Giulii vršek blůzky a strčila jí pod živůtek těžkou knihu. Okraj jí škrábal na holé kůži, ale na protesty teď nebyl čas. „Vzpomínej na mě s láskou. To je vše, oč tě žádám,“ dodala maminka a stiskla jí ruku.

Mušské hlasy. Maminka svou ruku odtáhla a vzduch se najednou citelně ochladil.

„Tamhle! Zastavte je.“ Dupání kožených podrážek na dlažebních kostkách.

„Giulie! Rychle si naskoč,“ křičela Francesca a pobízela ji, aby nasedla.

Jenže Giulia, omezovaná soškou, kterou držela v ruce, pomáhala mamince na mulu. Letmo se ohlédla a sevřelo se jí hrdlo. Byli už blízko. Volnou rukou se snažila mulu popohnat vpřed.

Jedna z mul se ale právě v tu chvíli rozhodla předvést svou tvrdohlavost.

„Vy tam. Stůjte!“

Otočila se a spatřila vysokého, statného muže se širokými rameny, krátkým zavalitým krkem, křivým nosem a znetvořeným uchem, jež naznačovaly, že prošel nejedním bojem. Jeho společníci byli jen kousek za ním.

„Říkám, stůjte!“

Ten rozkaz ji vyburcoval k činu. „Heja!“ zařvala a mávla dřevěnou soškou, aby muly vyděsila a přiměla je k pohybu. „Jeďte!“

Muly s hlasitým rachotem kopyt vyrazily vpřed. Giulia se rozběhla za nimi. Za zády slyšela dusot žoldáků. Ocas poslední muly zmizel za rohem. Giulia utíkala, co jí nohy stačily, když vtom jí na rameno dopadla těžká ruka v rukavici a donutila ji zastavit.

Voják jí zahákl paži kolem krku a táhl ji zpátky. Cítila pach kůže a potu.

„Ani hnout, dračice,“ zavrčel.

Druhou rukou ji držel v pase. Upustila sošku a pokusila se vymanit z jeho sevření. Kroky ostatních mužů se rychle přibližovaly. Buďte teď, anebo nikdy.

Prudce se otočila a vši silou ho udeřila loktem do břicha. Jeho překvapení trvalo jen okamžik, ale to jí stačilo. Vykroutila se mu, napřáhla pěst a tvrdě ho zasáhla mezi nohy.

Spatřila jeho šokovanou tvář a pak se zhroutil. Slyšela jeho sténání a kovové zařinčení jeho meče, který dopadl na kamennou dlažbu, ale nezdržovala se zjišťováním, co se s ním stalo. Zvedla svatou Olivii a utíkala pryč. Sukně

a spodničky jí bránily v pohybu, takže každý její krok vyžadoval stejné úsilí jako plavání proti proudu.

Minula pekárnu a zadní část malého kostelíku svatého Františka. Když zahlédla dvě dobře oblečené ženy s maskami na obličejích, které k ní vrávoravě kráčely v botách na vysoké platformě, a za nimi jejich služebné, prosmýkla se kolem nich do úzké tmavé uličky u kostela a tiše sledovala, jak žoldáci pobíhají kolem.

Bez dechu otevřela těžké skřípající dřevěné dveře, vplížila se do chladného šera kostelní lodi a schoulila se do zpodvědnice. „Svatá Marie, Matko Boží, oroduj za nás hříšné,“ šepkala stále dokola.

Zahalila se do svých sukní a snažila se popadnout dech. Proklínala svou marnivost; tyhle šaty měly pro skrývání tu nejhorší možnou barvu. Bude tady muset zůstat, dokud se nesetmí.

Má jít hledat maminku a Francescu? Nebo má na náměstí počkat na Fabia?

Ani jedno z toho jí nepřípadalo bezpečné. Během poslední necelé hodiny se dozvěděla tři věci: za prvé, že její matka je nějakým způsobem zodpovědná za pokus o vraždu vévody. Za druhé, že vévoda se bude chtít pomstít. A za třetí, že dům, který znala celý svůj život, už nikdy nebude jejím domovem. Nemohla se tam vrátit. Co kdyby si tam pro ni ti muži přišli?

Rozsudek smrti, říkala Francesca. Ta slova se jí zarývala do mysli jako hřebíky. Teď to všechno začalo dávat smysl: skryté krabičky s jedem přivážené uprostřed noci i ženy, které se potají objevovaly u jejich dveří. Vždycky věděla, že za světlem, které její matka vyzaruje, se skrývá i jakási temnota, odmítala si to však připustit. A její matka to věděla. Proto ji nezasvětila do svého řemesla.

Domnívala se, že bude čas všechno se naučit, ale právě čas byl teď jejich nepřítelem. Vytáhla z kapsy kus papíru s adresou tety Isabetty a rozložila ho. Teta Isabetta. Žena, o které

její matka téměř nikdy nemluvila. A když ano, tak s pohrdlívým úšklebkem. Matka si ji tam jistě přijede vyzvednout a všechno jí vysvětlí. Pokud se to tedy vůbec dá vysvětlit.

2. KAPITOLA

Giulia pevně svírala sošku svaté Olivie, protože věděla, že maminka ji bude chtít zpátky, až se zase setkají. Hladký povrch olivového dřeva pod jejími prsty jí skýtal útěchu. Nikdy předtím té sošce nevěnovala přílišnou pozornost, ale teď si všimla, že světice drží v jedné ruce pírko – nádherně vyřezané, skoro jako skutečné – a ve druhé olivovou ratolest, podobnou té, již holubice přinesla zpět na archu.

Jakmile se její dech zklidnil a srdce jí přestalo bušit jako splašené, postavila svatou Olivii na kostelní lavici a hledala něco, čím by mohla psát. Musela nechat zprávu Fabiovi. Kniha ji tlačila do hrudi, takže ji vytáhla a okamžitě ji poznala – i když na obálce nebyl žádný název. Prolistovala prvních pár stránek. Receptury, kresby minerálů, její oblíbená zmije stočená do spirály a návody psané maminčiným drobným, úhledným písmem. Byla to maminčina vzácná alchymistická kniha. Ale neobsahovala žádný volný papír – všechny stránky zaplňovaly maminčiny nahuštěné poznámky.

Vedle matriční knihy našla roztřepený brk a zavřený kalamař. Sporé zápisy naznačovaly, že se v této farnosti už dlouho nikdo nenarodil ani nezemřel. Tento kostelík byl zjevně opomíjený a zastíněný svými většími sousedy.

Usoudila, že když z konce knihy vytrhne stránku, aby na ni napsala vzkaz, nikdo si toho nevšimne.

Rychle načmárala zprávu, přičemž stále napínala uši ke dveřím a část své pozornosti věnovala zvukům z ulice. Nicméně v kostelíku vládla tichá, skoro až napjatá atmosféra. Lavice pokrýval prach a vzduch byl prosycený vůní kadidla

a starých klekátek. Před sochou Panny Marie, která na ni shlížela truchlivýma očima, se mihotala jediná votivní svíčka v červeném skle. V jejím světle napsala:

Fabio, dnes večer se s tebou nemůžu setkat. Něco se přihodilo a musím opustit Palermo. Odjízďím k příbuzným do jiného města. Doufám, že mi odpustíš, že odcházím bez vysvětlení. Je to složité. Ale věř mi, že na tebe myslím a...

Co dál? Má mu prozradit, jaké pocity v ní vyvolává? Ne, to nemůže. Na to, aby mu přiznala, jak se jí v jeho přítomnosti vždycky rozbuší srdce, byla příliš ostýchavá.

... a pokud chceš, můžeš mi napsat na tuhle adresu.

Nadrápala na papír adresu tety Isabetty, jenže pak se jí zmocnily pochybnosti. Může mu věřit? Ne, netroufala si. Matka trvala na tom, aby se o tom nikomu nezmiňovala, ani Fabiovi, i když to moc toužila udělat. Odtrhla spodní část stránky a přiložila ji k plamínku svíčky pod sochou Panny Marie. Oheň pohltil papír tak rychle, že než stačila upustit poslední růžek, žár jí olízl konečky prstů.

Bude Fabiovi chybět? Nebo před ním její prohnaná kamarádka Claudia pohodí kadeřemi a obdaří ho svým koketním úsměvem?

Vzkaz byl nedokončený, ale nic jiného se neodvažovala napsat. Doplnila svůj ozdobný podpis a přimalovala spoustu hvězdiček. Možná si ji díky tomu zapamatuje.

S knedlíkem v krku papír úhledně přeložila napůl a pak ještě jednou napůl. Jakmile za okny kostela viděla, že slunce pomalu zapadá, osmělila se a vyšla ven. Rozhlížela se na všechny strany, protože se bála, že na ni někde číhají ti ozbrojení muži. Lidé právě vyráželi na večerní procházky a budovy vrhaly do uliček temné stíny, když se svatou Olivíí v ruce spěchala směrem k přístavu.

Na konci ulice La Ruga Nova zahrnula doprava na malé náměstí, kde Fabiovi rodiče provozovali svůj kožedělný krámk. Nezaměnitelná pižmová vůně kůže byla cítit až venku. Na dveřích dílny visel lístek s nápisem „*Přijdu za chvíli*“. Zklamaně si povzdechla. Fabiův otec to dělával často; na jeho otevírací dobu se nedalo spolehnout.

Počkala ještě pár minut, ale nikdo se neobjevil, aby krámk na večer otevřel, a ona začínala mít pocit, že upoutává přílišnou pozornost. Proklouzla kolem krámku k jejich domu a strčila vzkaz pode dveře. Nic lepšího udělat nemohla. Snad díky tomu Fabio nebude čekat na náměstí jako hlupák. Myšlenku, že by se místo toho mohl rozhodnout věnovat svou přízeň Claudii, raději rychle potlačila.

Když se chystala odejít, spatřila tmavě oděného žoldáka, který prohledával dav na náměstí. Vypadal jako ten mohutný muž, s nímž zápasila před svým domem. Ten starší muž s roztrženým uchem. Srdce se jí rozbušilo tak, že jí málem vyskočilo z hrudi. Přitiskla se ke dveřím. Mohl to být on, ale také to mohl být prostě jen nějaký muž čekající na přítele.

Nehodlala to zjišťovat. Místo toho se stáhla zpět do přítmi a svižným krokem se vydala k přístavu. Bude tam na ni čekat maminka? Doufala, že ano, jelikož neměla žádné zavazadlo, jenom sošku svaté Olivie, měšec se scudi a knihu zasunutou pod paži. Pevně tu knihu svírala, i když to bylo nepochybně stejně nebezpečné a usvědčující jako nést sud plný střelného prachu. Ale byla to mamčinčina pýcha a radost. Tahle kniha a svatá Olivia. Temnota a světlo.

Z úzkých uliček se vynořila do oslepujícího podvečerního slunce a obešla otevřený prostor náměstí Piazza della Marina, aby se vyhnula zbytkům slunečního svitu, v němž by její šaty zářily jako šarlatové plameny. Knihu si znovu zastrčila pod živůtek, aby si jednou rukou mohla nadzvednout lem šatů, a proběhla kolem paláce della Drana. Modročerný stín jeho věže se jako dlouhý prst táhl směrem k místu, kde se nacházely stovky rybářských člunů a malých loděk.

Pohupovaly se v malém chráněném kotvišti, připravené převzít cestující na větší loď nebo vyrazit rybařit ve večerním přílivu. O kus dál, u pevnosti ze žlutého kamene stojící u ústí přístavu, čekaly galeony a obchodní lodě.

Minula skladiště a došla k bráně Pedigrute. Přitom se neustále rozhlížela, jestli někde nespatří mamčinu tvář. Nikde ji však neviděla. Připadala si bezradná, jako malé ztracené dítě, a v krku cítila palčivou paniku.

Kam se mohly maminka s Francescou vydat? Otáčela hlavou sem a tam ve snaze je najít. Přístav byl plný stěžňů a vlnječek a muži v červených čepicích na nábřeží počítali a vybírali peníze.

„Kolik stojí cesta do Neapole?“ zeptala se jednoho z nich.

„Patnáct scudi,“ odpověděl. „Cestujete sama?“

„Ne,“ řekla, „s přáteli.“ V okamžiku, kdy to vyslovila, se cítila ještě osamělejší než dřív.

Poděkovala mu, ale lístek si nekoupila. Postávala u přístaviště a nepřestávala doufat, že se vedle ní zjeví mamčina malá, korpulentní postava se zarudlým obličejem, že ji s úsměvem na rtech obejmě a ukáže jí, kam jít.

Od přístavního dělníka se dozvěděla, že loď do Neapole odplouvá za necelou hodinu a že pokud ji chce stihnout, je nejvyšší čas nastoupit na jeden z malých člunů. Stále ještě nejistě postávala u mola a nemohla se rozhodnout, když vtom její pozornost upoutal rozruch v davu. Z náměstí Piazza del Castello se blížila skupina asi dvaceti žoldáků. Jeden z nich mával rukama a vydával rozkazy, zatímco ostatní se začínali rozmísťovat po obvodu přístavu. Letmý pohled jí stačil, aby poznala, že ten mohutný voják, který tomu celému velí, je tentýž muž, s nímž předtím zápolila v uličce.

Zmocnila se jí náhlá slabost a měla pocit, že každou chvíli omdlí. Muži se stahovali kolem přístavu jako smyčka. Pátrali po dívce v červených šatech. Zastrčila si sošku svaté Olivie pod paži, otevřela měšec a zakoupila si lístek na loď.

Rychle, prosím, rychle, opakovala si v duchu, když vlezla do člunu a posadila se mezi tři jeptišky v benediktinských rouchách. Nastoupili i další cestující s koženými kufry, proutěnými truhlami a džbány s olejem a vínem.

Jakmile zvedla oči, spatřila žoldáka, který prohledával čluny. Instinktivně se skrčila mezi lavice, aby se skryla. Dech se jí zrychlil. Obávala se, že každou chvíli zazní rozkaz, aby ji z člunu vyvedli.

„Prosím, svatá Olivie,“ modlila se tiše.

Jeptiška vedle ní rozprostřela vlněný plášť a přehodila ho Giulii přes ramena. Další jeptiška sedící na druhé straně učinila totéž. Giulia si uvědomila, že je zcela zahalená jejich těžkými pelerínami. Člun se s pohupováním začal pomalu vzdalovat z kotviště. Po několika dalších úzkostných okamžicích, kdy Giulia nic neviděla ani neslyšela, jí někdo poklepal na rameno.

„Už jsi v bezpečí,“ řekl jemný hlas.

Vystrčila hlavu a zjistila, že jsou daleko od břehu a lidé na molu vypadají jako maličké panenky.

„Děkuji,“ hlesla se slzami v očích. „To od vás bylo velice laskavé.“ Dosud řádové sestry vždy ignorovala. Považovala je za staré vrány.

„Viděly jsme, že máš potíže,“ podotkla jedna z jeptišek. „A že se modlíš ke svaté Olivii. Vždycky říkám, že je lepší nejdřív jednat a teprve pak se ptát.“

3. KAPITOLA

Jeptišky cestovaly lodí do Neapole, odkud chtěly kočárem pokračovat do Vatikánu na slavnost Nejsvětějšího Srdce. Hlavní slovo zde zřejmě měla sestra Simona, žena s prostou tváří a výrazným hustým obočím – i když byla ze všech jeptišek nejmladší. Giulia na ni vyrukovala s historkou, že

její maminku postihla infekční nemoc, takže ji poslala k tetě, aby se nenakazila.

„Bez zavazadel, jenom se soškou a knihou?“ zeptala se nedůvěřivě sestra Marta, starší žena, jejíž řeholní roucho bylo tak velké, že se v něm doslova ztrácela.

Sestra Simona ji zpražila přísným pohledem. „To není naše věc. Nech tu dívku na pokoji.“

„Určitě za tím budou problémy s nějakým mužem. Jako obvykle,“ prohodila sestra Teresa s nesouhlasně sevřenými rty směrem k sestře Martě. Giulia se cítila provinile, že těmto ženám, které jí zcela nezištně pomohly, musí tak nehorázně lhát.

Díky jejich společnosti se jí však podařilo aspoň na chvíli usnout, navzdory nočnímu chladu a mořské nemoci, která ji během dlouhé cesty sužovala. První noc si tiskla ruce k břichu, byla ráda, že celý večer nic nejedla, a zatímco přemítala, kde jsou maminka s Francescou a co asi řekne tetě, kterou nikdy neviděla, neklidně podřimovala.

Jeptišky, šokované tím, že cestuje bez doprovodu, ji celý následující den na moři hlídaly jako ptáci svá písklata v hnízdě. Sestra Marta jí věnovala slaměnou tašku, aby si do ní mohla uložit svůj skromný majetek, a nejmladší, mužně působící sestra Simona dohlížela, aby se všechny v patřičnou dobu modlily. Sestra Simona byla zvědavá, jaké přijetí Giulii v cíli její cesty čeká. Prohlásila, že Neapol dobře zná, a chtěla vidět adresu, na níž se nachází dům její tety.

„Vím, kde ta ulice je,“ řekla a trvala na tom, že ji po příjezdu doprovodí až k domu.

Loď zakotvila v Neapoli po druhé noci plavby na moři, těsně po úsvitu, kdy slunce jako narůžovělá skvrna viselo nízko na světlounce modré obloze. Giulia v němém údivu hleděla na Vesuv, který měl v tom světle téměř purpurovou barvu. Stál tam tiše a pokojně, jako by z jeho chřtánu nikdy nemohl vytrysknout žhnoucí dech, i když před necelými osmnácti měsíci vybuchl a vše kolem zasypal pekelnou zkázou.

Dnes však Neapol překypovala obchodníky, navzdory skutečnosti, že pokud by si to bůh ohně zamlouval, celé město by klidně už zítra mohlo být pohřbeno pod rozžhavenou lávou.

Giulia to všechno hltala očima a otáčela hlavou ze strany na stranu, aby jí neunikl žádný detail. Z uliček vylézaly kočky, aby se mohly natáhnout na teplých dlažebních kostkách, a kolem pomalu projížděly koňské povozy s dělníky směřujícími na pšeničná pole.

Sestra Simona je vedla úzkými uličkami lemovanými vysokými domy se zavřenými okenicemi a neustále je popoháněla: „Rychleji, rychleji!“ Sestra Teresa a sestra Marta totiž kráčely příšerně pomalu. „Je to poblíž *Il Mercato*,“ poznamenala sestra Simona po čtvrt hodině chůze. Tváře měla zarudlé námahou. „Jde o čtvrtí bohatých obchodníků. V blízkosti tržiště stojí mnoho krásných paláců. Tvoje teta musí být bohatá žena.“

„Nevím,“ odpověděla Giulia. „Ještě nikdy jsem ji neviděla.“

Sestra Simona pohlédla na své dvě společnice a zamračila se. „Tak se s tou tvou tetou půjdeme seznámit,“ prohlásila.

Po další chvíli chůze prokládané prosbami sestry Teresy „Trochu pomaleji, prosím!“ se zastavily před dlouhou řadou domů obklopujících náměstí, na němž už obchodníci začínali připravovat své stánky.

„Tenhle?“ zeptala se Giulia překvapeně. Stály před honosnou vilou z bílého kamene s vysokými obloukovými okny a balkonem s bohatě zdobenou vypouklou balustrádou. Na elegantní tabulce se skvěl nápis „Villa Bianca“.

„Imp... impozantní.“ Sestra Marta stěží popadala dech, takže víc slov ze sebe nedostala.

Dva kamenné schody vedly k mohutným dvoukřídlým dveřím, nad nimiž se nacházela ozdobná kartuše s motivem propletených listů a amfor s bujnými květinami a ovocem. Přijít někam bez maminky bylo tak nezvyklé. Giulia si až příliš dobře uvědomovala, že nemá žádné pořádné zavazadlo, že jí nikdo neupravil vlasy a že i přes své přepychové

šaty, které už byly poněkud pomačkané, vypadá jako žebračka postávající na prahu cizího domu. Bylo to skličující. Nadechla se, uchopila těžký mosazný kroužek a zaklepala na dveře.

Žádná odezva. Dům zůstával zavřený. Sestra Simona ji odstrčila, poté znovu zaklepala, tentokrát silněji, a když se stále nikdo neobjevil, zkusila otevřít dveře. Byly odemčené. „Pojďte.“

Jeptišky doprovodily Giulii do tmavé vstupní haly s mramorovou podlahou a pozlaceným obložením. V místnosti byly zavřené okenice, ale ve vzduchu se vznášela těžká vůně parfému, připomínající pronikavou vůni lilií. Giulia ji nasála. Byla tak odlišná od typického pachu lektvarů u nich doma.

„Promiňte,“ zavolala sestra Simona do ozvěnou znějící haly. „Je tady někdo?“

„*Buongiorno?*“ přidala se k ní o něco hlasitěji Giulia.

Najednou je obklopily služebné, které zjevně právě vstaly z postele. V rukou držely svíčky a lucerny.

„Co si přejete?“ zeptala se žena s přísným výrazem ve tváři, která jim zatarasila cestu. Měla na sobě prostou batis-tovou noční košili, zpod čepce jí vyčuhoval dlouhý cop a v ruce svírala svíčku. Podle všeho šlo o hospodyně.

„Promiňte, ale hledáme signoru Isabettu Boveri,“ řekla Giulia s optimistickým úsměvem na rtech. „Je to moje teta.“

Služebné se na ni nedůvěřivě zadívaly. „Je příliš brzy. Před polednem nikoho nepřijímá,“ pronesla hospodyně.

„Tak počkáme.“ Sestra Marta s povděkem využila příležitosti a posadila se na jedinou židli v hale.

„Všechny?“ Hospodyně si jeptišky změřila pohrdavým pohledem.

Giulia se obrátila na sestru Simonu. „Nemusíte tu se mnou čekat. Už jste toho pro mě udělaly víc než dost.“

V tom okamžiku se nahoře otevřely dveře a ozval se panna-vačný ženský hlas. „Copak se tady člověk nemůže normálně vyspat? Co je to za hluk? Alesso! Co se to tu sakra děje?“

„Vaše neteř, paní. Je tady v hale.“

„Neteř?“ opáčil ten hlas. „Nevykládej nesmysly. Já žádnou neteř nemám. Moje rodina, ta banda mizerných bídáků, se mě před pětadvaceti lety zřekla.“

Giulie se zmocnily obavy. Vyženou ji odsud? Jeptišky se na sebe zamračeně podívaly.

O chvilku později po schodech seběhla žena v záplavě žlutého hedvábí a průvan, který způsobila, rozehvěl plameny svíček. Sestra Simona na ni zírala s otevřenými ústy a zbylé dvě jeptišky ustoupily o krok dozadu.

„Kde je ta neteř?“ Žena – vyšší a štíhlejší verze Giulia matky – přelétla pohledem z dívky na řeholnice. „A kdo měl proboha ten geniální nápad pustit sem ty jeptišky?“

„Odpusťte nám,“ řekla sestra Simona a se vzpřímenými rameny pokojně vykročila vpřed. Nikdo jiný by plamenům v očích té rozčilené ženy asi čelit nedokázal. „Jste signora Boveri?“

„Samozřejmě že jsem Isabetta Boveri. Jak se opovažujete budit mě v tuto hodinu?“

„Omlouvám se za vyrušení,“ odpověděla sestra Simona. „Hned jak se ujistíme, že je Giulia v bezpečí, odejdeme. Její matka ji nechala cestovat samotnou.“

„To je pro Theofanii typické,“ ušklíbla se teta Isabetta. „Vůbec nebere ohledy na ostatní.“

Giulia přistoupila blíž. „Jsem Giulia, Theofaniina dcera. Ráda tě poznávám. Hodně jsem o tobě slyšela.“ Byla to lež, ale potřebovala udělat dobrý dojem.

Teta Isabetta ztuhla. Prohlédla si ji od hlavy k patě a zašepkala: „Ale to není možné. Nemůžeš být Giulia. Giulia je ještě dítě.“

„Je mi třidvacet.“

„Ukaž se mi.“ Teta se jí upřeně dívala do tváře, jako by jí snad chtěla nakouknout až do duše. „Ano, ano, máš naše rysy,“ řekla, jako by potřebovala sama sebe ujistit. „Vystupující linii vlasů uprostřed čela, špičatou bradu.“

„Teto Isabetto, mrzí mě, že jsme tě nemohly předem informovat o mém příjezdu do Neapole, ale maminka říkala, že mi ráda poskytneš přístřeší.“

„Ona tě sem poslala?“ Zavrtěla hlavou. Potom se otočila a se zamračeným výrazem v obličeji začala přecházet po místnosti. „Ale vždyť nikdy nechtěla, abychom se setkaly, říkala... ach, na tom teď nezáleží.“

Byla štíhlejší než maminka a tvář měla nalíčenou jako mnohem mladší žena, i když vrásky kolem očí prozrazovaly, že je jí přes čtyřicet. Její honosný župan, ušitý ze žlutého hedvábí, měl na rukávech zlaté lemování a u krku bohatou mašli. Pod ním Giulia letmo zahlédla noční košili z jemného plátna a podvazek, ale žádné punčochy. Giulia nestačila zírat. Teta nosila do postele šperky. To by maminka nikdy nedovolila.

„Proč?“ zeptala se Isabetta. „Proč tě po tak dlouhé době ke mně posílá?“

Giulia zaváhala. O skutečném důvodu nemohla mluvit před jeptiškami a služebnictvem.

Teta Isabetta si všimla jejich rozpaků a rázně zatleskala. „Můžete jít! Vraťte se do postele. Alesso, dej mi vědět, jakmile se probudí synovec místokrále. Poznáš to podle toho, že se rozhostí ticho. Chrápe totiž jako prase.“ Služebné se rozprchly a Isabetta obrátila pozornost k jeptiškám, které tam s vykulenýma očima mlčky postávaly. „Děkuji vám, že jste byly tak laskavé a přivedly ji sem. Bude u mě v naprostém bezpečí, to vám slibuji.“ Načež otevřela dveře a gestem jim naznačila, aby odešly.

Sestra Simona přistoupila k Giulii a sevřela její ruku ve svých drsných, mozolnatých dlaních. „Budeš-li někdy potřebovat duchovní podporu,“ řekla s důrazem na poslední dvě slova, „napiš nám do kláštera Nanebevzetí Panny Marie v Římě.“ Položila Giulii chladné prsty na čelo a tiše jí požehnala.

„Sestro Simono, nevím, jak vám poděkovat...“

„Není zač. Bůh tě opatruj.“